

9. Castel's, M. & Himanen, P. 2002, 'Informatsionnoye obshchestvo i gosudarstvo blagosostoyaniya: Finskaya model' (Information society and the welfare state: the Finnish model)', *Moskva: Logos*, 219 p.
10. Kyvliuk, OP. 2014, 'Modelyuvannya informatsiynykh protsesiv v konteksti informatyzatsiyi suspil'stva (Modeling of information processes in the context of informatization of society)', *Hileâ: scientific bulletin*, Issue 80 (1), p. 222-226.
11. Kyvliuk, OP. 2016, 'Osvitnya kul'tura informatsiynoho suspil'stva v konteksti hlobalizatsiynoyi real'nosti (Educational culture of information society in the context of globalization reality)', *Humanitarian bulletin Zaporozhye der public Academy of Engineering: scientific papers*, Issue 67, p. 225-232.
12. Kyvliuk, OP. 2011, 'Suchasni informatsiyno-komunikatsiyni tekhnolohiyi yak klyuchova peredumova sotsial'noho ta tekhnolohichnoho prohresu: sotsial'no-filosofs'kyu aspekt |(Modern information and communication technologies as a key precondition for social and technological progress: the socio-philosophical aspect)', *Hileâ: scientific bulletin*, Issue 49 (№7), p. 304–310.
13. Požuêv, VI. 2010, 'Osmyslennya mistysya i roli informatsiyi v suchasnomu suspil'stvi (Understanding the place and role of information in modern society)', *Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy*, Issue 42, p. 4-13.
14. Chernysh, TM. 2016, 'Kul'turni markery svitohlyadnoho potentsialu humanitarnoyi osvity v umovakh movlennyevoyi hlobalizatsiyi XXI stolittya (Cultural markers of ideological potential of humanitarian education in the context of the speech globalization of the XXI century)', *Humanitarian bulletin Zaporozhye der public Academy of Engineering: scientific papers*, Issue 65, p. 153-163.

УДК 37+257:004.853

КОНФЕСІЙНА ОНЛАЙН-ОСВІТА (ПРАВОСЛАВНИЙ СЕГМЕНТ)

CONFESSIONAL ONLINE EDUCATION
(ORTHODOX SEGMENT)

О. В. Добродум

Актуальність дослідження. Актуальність полягає в тому, що стаття здійснює аналіз конфесійної онлайн-освіти у її православному сегменті з точки зору реалізації духовних потреб громадян та інституційного забезпечення конфесійної освіти в умовах інформаційного суспільства.

Постановка проблеми. В статті необхідно здійснити

Relevance of the research. The urgency is that the article analyzes the confessional online education in its orthodox segment from the point of view of realization of the spiritual needs of citizens and the institutional provision of the confessional education in the conditions of the information society.

Formulation of the problem. In the article, it is necessary to

концептуалізацію конфесійної онлайн-освіти у її православному сегменті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Комунікаційний підхід до суспільства, концепцій теоретиків інформаційного суспільства Р.Арона, Д.Белла, З.Бжезинського, Дж. Гелбрейта, М.Кастельса, М.Маклюена, Й.Масуди, У.Ростову, Е.Тоффлера тощо сприяв розкриттю сутнісних характеристик віртуалізації релігійних відносин.

Постановка завдання. Слід з'ясувати функціональну специфіку православного сегменту Інтернету у релігійній освіті та просвіті, проаналізувавши джерельну базу маніфестації православного онлайн-простору на сучасному етапі суспільного розвитку, з'ясувавши функціональність православних мережесих ресурсів, обґрунтувавши актуальність та водночас специфічність конфесійної освітянської тематики.

Виклад основного матеріалу. У Всесвітній мережі Інтернет численні ресурси присвячені висвітленню, прочитанню та тлумаченню таких понять, як Бог, світ, людина, самопізнання, віра батьків, Біблія, шлях розуміння, традиція, теорія і практика, християнська філософія, культура, сьогодення і майбутнє, творчість, життя і вічність. Кіберпростір надає доступ до великої і різноманітної інформації з православ'я для широкого кола користувачів, будучи путівником і помічником для всіх бажаючих познайомитися зі світом православної культури.

Висновки. Доведено, що за допомогою Глобального павутиння у релігійних організацій з'явилася можливість отримувати, розширювати і поглиблювати богословську та релігійну освіту, впроваджувати онлайніві форми

implement the conceptualization of the confessional online education in its Orthodox segment.

Analysis of recent research and publications. The communicative approach to the society, the ideas of such theorists of the information society as R.Arone, D.Bell, Z.Bzhezinskij, J.Galbraith, M.Castells, M.McLuhan, J.Masuda, W.Rostow, A.Toffler, etc. contributed the disclosure of the essential characteristics of virtualization of the religious relations.

Setting objectives. It is necessary to clarify the functional specificity of the Orthodox segment of Internet in the religious education and enlightenment by analyzing the source base of the manifestation of the Orthodox online space at the present stage of the social development, clarifying the functionality of the Orthodox network resources, substantiating the relevance and, at the same time, the specificity of the denominational educational themes.

Presenting of the main material. The World Wide Web has numerous resources devoted to enlightening, reading and interpreting concepts such as God, the world, man, self-knowledge, the faith of the parents, the Bible, the way of understanding, the tradition, theory and practice, Christian philosophy, culture, present and future, creativity, life and eternity. Cyberspace provides access to extensive and varied information about Orthodoxy for a wide range of users, being a guide and helper for anyone who wants to be acquainted with the world of Orthodox culture.

Conclusions. It is proved that with the help of the Global Web, religious organizations have the opportunity to receive, expand and deepen theological and religious education, to introduce online forms of communication and work with parishioners in the process of

спілкування і роботи з парафіянами у процесі місіонерської та катехізаторської роботи, підвищуючи тим самим статус теології в сучасному суспільстві.

Ключові слова: конфесійна освіта, православний сегмент, інформаційне суспільство, Глобальне павутиння, онлайнове та дистанційне соціальне служіння церкви.

missionary and catechetical work, thereby raising the status of theology in the modern society.

Key words: *confessional education, Orthodox segment, information society, Global Web, online and remote social service of the church.*

Актуальність теми дослідження. На теперішньому етапі суспільного розвитку в освіті все істотнішу роль починає грати Всесвітня мережа Інтернет. Окрім світської системи освіти, її використовують також духовні навчальні закладами у процесі отримання релігійної освіти і самоосвіти. Глобальне павутиння може сприяти вивченню священних писань різних релігій, які нині містяться у кіберпросторі в усьому багатоманітті версій та інтерпретацій, смислових перекладів і будь-яких мов, у різних тлумаченнях та для будь-яких пристроїв.

Постановка проблеми. Російські освітні богословські сайти з православної тематики включають в себе, серед іншого, загальцерковний інформаційний портал «Православна освіта» (<http://media.otdelro.ru>), сайт Московської православної духовної академії (<http://www.mpda.ru>), «Освіта і православ'я» (www.orthedu.ru), сайт синодальної богословської комісії (<http://theolcom.ru>), науковий богословський портал «Богослов.ru» (<http://www.bogoslov.ru>). Є також інформаційні ресурси про сім'ю - «Бесіди про сімейне життя» (<http://pavel-gumerov.ru>), сайт благодійного фонду захисту сім'ї, материнства і дитинства (<http://www.semya.org.ru>), про аборти «аборт та його наслідки» (<http://www.aborti.ru>), «noabort.net» (<http://www.noabort.net>), «Стоп-аборт» (<http://stop-abort.ru>), руху на захист життя (<http://www.pro-life.ru>), «Воїни життя» (<http://abortamnet.ru>).

Серед бібліотек для православного навчання можна відзначити такі, як бібліотека православного християнина «Благовіщення» (<http://www.wco.ru>), інформаційно-аналітичний портал Саратовської єпархії «православ'я і сучасність» (<http://lib.eparhia-saratov.ru>), бібліотеку православної літератури (у форматі fb - для смартфонів)

(<http://www.ccel.org>). Можна відзначити і медіа-проекти: «Переказ» (<http://predanie.ru>), ТВ союз (<http://tv-soyuz.ru>), православний торрент-трекер (<http://pravtor.ru>), інформаційно-просвітницький медіапортал «ТВ СІМ'Я» (<http://tvsemya.ru>), дитячий сімейний освітній портал «Радість моя» (<http://www.radostmoya.ru>), офіційний відеоканал РПЦ на YouTube (<http://www.youtube.com/user/russianchurch>), проект «Світ. Людина. Слово» (<http://www.mir-slovo.ru>). Є нотні релігійні сайти, зокрема «Клірос.ru» (<http://kliros.ru>), літургійні сайти «Око церковне» (<http://www.liturgica.ru>), сайт Московської регентсько-співочої семінарії (<http://www.seminaria.ru>), бібліотека святоотецької літератури (www.orthlib.narod.ru), православний календар (<http://days.pravoslavie.ru>), православна енциклопедія «Азбука віри» (<http://azbyka.ru>), «православний народ.ru» (<http://pravoslavnyi.narod.ru>), «Неофіт.ru» (<http://www.neofit.ru>)

Сайти про забобони і псевдоправослав'я представлені сайтом проти забобонів (<http://sueverie.net>), православним ресурсом psevdo.net (<http://www.psevdo.net>); існують «антисектантські» інформаційні ресурси: інформаційно-довідковий портал по розколотознавству «Антирозкол» (<http://www.anti-raskol.ru>), інформаційно-консультаційний центр Іринія Ліонського (<http://www.iriney.ru>), «Сектознавство, лжерелігії та забобони» (<http://apologet.orthodox.ru/index.htm>), «www.antiСекта.ru» (<http://www.anticsekta.ru>), «сектознавець» (<http://www.sektoved.ru>), Центр допомоги постраждалим від сект (Чуваська республіка) (<http://сррps21.ucoz.ru>), Єпархіальний відділ по боротьбі з сектами (<http://www.trinity-mission.ortox.ru>).

Окрім того, в 2004 році на факультеті додаткової освіти у Православному Свято-Тихонівському гуманітарному університеті відкрився відділення інтернет-навчання. Воно було побудовано на базі програми «Віртуальний університет», яка в Росії вперше почала використовуватися в Міжнародній академії бізнесу. Студенти цього відділення, що навчаються по Інтернету, опановують основи православ'я (три з половиною місяці) і теології (чотири з половиною роки) [1].

У цьому навчальному закладі накопичився значний досвід використання освітніх та просвітницьких проектів різного рівня, призначених як для студентів духовних навчальних закладів, так і для

всіх бажаючих долучитися до досвіду Церкви. З огляду на бурхливий розвиток інформаційних і комунікаційних технологій, в недалекому майбутньому, можна очікувати появи нових проектів в області православного дистанційного навчання [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Комунікаційний підхід до суспільства, концепції теоретиків інформаційного суспільства Р.Арона, Д.Белла, З.Бжезинського, Дж.Гелбрейта, Г.Кана, М.Кастельса, М.Маклюена, Й.Масуди, У.Ростоу, Е.Тоффлера тощо сприяв розкриттю сутнісних характеристик віртуалізації релігійних відносин. Також було залучено концепцію Е.Мартинюка про конвергентні процеси сучасного релігійного життя, що обґрунтувала необхідність вивчення віртуалізації як однієї з найважливіших тенденцій у розвитку суспільства, зокрема в релігії.

Проблематика розвитку інфокомунікаційних технологій та трансформації соціальної активності в онлайн-сферу стала темою багатьох досліджень, зокрема таких авторів, як З.Бжезинський, К.Боулдінг, У.Дайзард, Р.Дарендорф, А.Етціоні. Критична традиція аналізу інформації і засобів масової комунікації знайшла своє вираження в роботах американського соціолога Ч.Міллза. Проблематика культури і масової комунікації посіла чільне місце в працях теоретиків Франкфуртської школи: Т.Адорно, М.Горкхаймер, Г.Маркузе.

Електронно-цифрове інформаційне суспільство з соціальної точки зору досліджували Д.Белл, У.Дайзард, Р.Дарендорф, П.Друкер, В.Іноземцев, М.Кастельс, М.Маклюен, Й.Масуда, В.Степін, Е.Тоффлер, А.Турен. Соціокультурний аналіз віртуальної реальності і віртуальних спільнот можна знайти у роботах С.Жижека, Д.Іванова, М.Носова, Х.Рейнгольда, С.Хоружого тощо.

Постановка мети і завдань. Мета дослідження - з'ясування функціональної специфіки православного сегменту Інтернету у релігійній освіті та просвіті.

Задачі дослідження: проаналізувати джерельну базу маніфестації православного онлайн-простору на сучасному етапі суспільного розвитку; з'ясувати функціональність православних мережевих ресурсів; обґрунтувати актуальність та водночас специфічність конфесійної освітянської тематики.

Виклад основного матеріалу. Конфесійна онлайн-освіта є інноваційним та водночас вкрай актуальним та затребуваним явищем

сьогодення – її маніфестація є достатньо розлогою та переконливою. На сайтах, присвячених релігійній освіті за допомогою Всесвітньої мережі Інтернет, пропонуються до ознайомлення навчальні електронні презентації православної та загальнокультурної тематики: православний храм і його облаштування, духовенство та церковна іконографія, богослужіння і дзвін, церковно-слов'янська мова та катехизація, Закон Божий і життя святих, історія та культура Київської Русі, дитяча православна література і релігійний живопис тощо. Пізнавальними є лекції з історії церкви, тлумачення Святого Письма, праці з богослов'я й апологетики, інформаційна рубрика «Євангеліє дітям», роботи відомих богословів.

Мережа сайтів офіційних структур може включати в себе web-атлас Церкви (єпархії та собори, монастирі і храми), аналітичні публікації з тематики «Церква і ЗМІ», «Церква і культура», «Церква і молодь» і т.ін. На сучасному етапі кіберпросторі все більш властиві хостинг для православних, православні web-портали, офіційні сайти і форуми, створені для обговорення питань, пов'язаних з розвитком православного Інтернету, що об'єднують авторів і співробітників редакцій православних інтернет-сайтів, веб-будівельників, професійних програмістів, дизайнерів, редакторів та інших технічних і інтернет-фахівців, які прагнуть допомогти розробникам православних сайтів, координаційні групи, які об'єднують розробників відомих православних проектів.

В Інтернеті представленими є православні інститути та університети, духовні академії і семінарії; в кіберпросторі зустрічаються матеріали з рубрик: богослов'я і філософія, християнське читання і церковно-археологічні музеї, центри освіти духовенства і курси підвищення кваліфікації кліриків, онлайн-бібліотеки і конференції, добірки електронних книг та інтернет-публікації з біблійними досліджень. Пропонуються такі опції, як електронні бібліотеки богослужбових книг і книг навчального та довідкового змісту, підготовчі курси та курси заочного навчання, курси для богословів і для насельниць жіночих монастирів, анонси та публікації, консультації та фотогалереї.

Крім того, важливими джерелами з релігійної освіти можуть виступати електронні джерела та навчальні посібники наукового характеру з біблеїстики, освітні програми онлайн і добірки інтернет-посилань з біблійних дисциплін, інформація про ради з захисту

дисертацій та наукові видання, музеї і храми, викладачів та студентське життя, співробітництво і міжнародні контакти, кафедри та науково-дослідну роботу, фото- і відео-архіви і контакти. Можуть пропонуватися також офіційні документи з тематики «Церква і суспільство» та святоотецька спадщина, моніторинг ЗМІ і видання, медіагалереї та 3D-екскурсії, інформація про музеї і фотогалереї, відеоматеріали та зворотній зв'язок.

Важливими аспектами діяльності у сфері православної освіти, з нашої точки зору, є розробка методичних посібників з предметів релігієзнавчої і теологічної спрямованості та курси підвищення кваліфікації, матеріали і документи, що регулюють діяльність православних освітніх організацій та духовно-просвітницьких центрів, богословських курсів і недільних шкіл, аналітика та корисні посилання, фотолітопис і питання священику. Так, православні журнали часто містять також електронну версію, де можуть бути рубрики: аналітичні матеріали про духовну освіту, православний світ, церковна історія, церковний музей, християнське мистецтво, богослов'я, літургіка, патрологія, література, фотогалерея, медіатека, зібрання музеїв, фотографії заходів, зображень експонатів музею, віртуальна екскурсія, онлайн-тур, блогосфера, форум, новини.

Важливими джерелами дослідження проблеми використання інтернет-технологій у релігійній освіті та просвітництві можуть служити: веб-сторінка проекту "Круглий стіл з релігійної освіти і діаконії", створеного в 1992 р., де представлені інформаційні матеріали про ініціативи в галузі релігійної освіти і соціального служіння, «Освітній портал навчального комітету Руської Православної Церкви», який містить добірку офіційних документів, статей з питань релігійної освіти.

У контексті досліджуваної проблеми можна назвати журнал "Освітній вісник", покликаний допомогти вчителям недільних і світських шкіл в підготовці уроків з православної віри, культури і моральності, священної та церковної історії; викладена добірка програм факультативів духовно-морального спрямування для світських шкіл.

Інформаційно-просвітницький проект "завет.ru - православне читання" представляє в своєму розділі "Мамам і татам" матеріали з виховання дітей, педагогіки, воцерковлення, а також шлюбу, розвитку дітей та підлітків (на сайті представлено освітні матеріали, широко

викладено тему статевого виховання дітей). Ресурс "Сторінка православної матері" створена з метою зібрати існуючі в Інтернеті та у друкованих виданнях матеріали про православну родину (сайт для тих, хто цікавиться матеріалами на православну сімейну тематику).

Архів журналу "Досвід" відрізняється тим, що в ньому міститься велика кількість практичних матеріалів щодо організації роботи з молоддю в таборах, проведення ігор та свят, педагогіки, релігійного виховання тощо). Християнський сайт "Копілочка" пропонує безліч порад з організації дитячого та молодіжного дозвілля, проведення занять у недільній школі, організації конкурсів і т.ін.; християнський сайт "Дитяче та підліткове служіння" ділиться з читачами ідеями для дитячого служіння, матеріалами з педагогіки. Християнський сайт "Дитяча сторінка Еммануїл" створено у рекламних цілях українською місією "Асоціація милосердя Еммануїл" і пропонує до ознайомлення добірку дитячих виробів, ігор, головоломок тощо. Християнський сайт "uucus.net" (мегасайт ресурсів "генератор ідей") містить низку ідей з проведення дозвілля; цікавий розділ "корисності / свята". Християнський сайт "Земля обітована", підтримуваний віруючими з Ізраїлю, містить рубрики: біблійні тести, загадки, ігри, вікторини, висловлювання відомих людей про великі істини і т.ін. Мусульманський сайт "Іслам.ру" (розділ "для дітей") прагне збагатити юних користувачів WWW розповідями про Коран, створення світу, про поведінку маленьких мусульман та ін. [2].

Монастирі та каплиці, музеї і заповідники, духовні навчальні заклади та богословські установи все частіше пропонують віртуальні 3D-тури, де пропонується ознайомитися з цифровими копіями ікон, богослужбових книг і ювелірних виробів. Переглядаючи панорами, можна самостійно змінювати напрямок перегляду та кут огляду, наближати і віддаляти об'єкти, щоб розглянути інтер'єри храмів в подробицях. Можна дивитися панораму в режимі повноекранного перегляду на комп'ютерах, а також в простому режимі на екранах планшетів і мобільних пристроїв.

У кіберпросторі надається різноманіття послуг з богослов'я, зокрема, таких, як інтернет-трансляції Міжнародних Різдвяних Освітніх Читань, курси дистанційного навчання церковної соціальної роботи, курс дистанційного навчання з практичного протиабортного консультування кризових вагітних, дистанційні курси з орнаментального церковного шиття, інтернет-навчання технологіям

організації психолого-педагогічної та соціальної роботи з дітьми-сиротами, онлайн-зустрічі, присвячені організації та діяльності сестринств, патронажному догляду за хворими.

Здійснюються онлайн-курси з захисту материнства, сім'ї та дитинства, передабортне консультування вагітних при жіночих консультаціях та пологових будинках. Пропонуються онлайн-семінари зі створення умов для безперешкодного відвідування храмів інвалідами, онлайн-допомога дітям і дорослим з інвалідністю та їх сім'ям. За допомогою сервісів Глобального павутиння організуються пастирські семінари з питань соціального служіння, відбувається навчання парафіяльному служінню для соціальних працівників храмів, онлайн-трансляція загальноцерковних з'їздів з соціального служіння, вебінари допомоги бездомним за підтримки Відділу з церковної благодійності та соціального служіння, відеоуроки з догляду за важкохворими, інтернет-семінари, онлайнове і дистанційне соціальне служіння церкви, релігійне навчання дітей з різноманітними порушеннями розвитку, навчальні вебінари за основними напрямками соціальної діяльності церкви.

У кіберпросторі відбувається навчання роботі з особами, що звільнилися з місць позбавлення свободи, з організації церковної допомоги сім'ям, основам соціальної та благодійної діяльності релігійних організацій, психологів для жіночих консультацій. Крім того, здійснюються інтернет-трансляції міжнародних різдвяних освітніх читань, вебінари, присвячені медичним і духовним аспектам допомоги ВІЛ-інфікованим, організація церковної допомоги в надзвичайних ситуаціях (в результаті техногенних і природних катастроф, навчання наданню допомоги при гострих стресових ситуаціях, посттравматичних розладах, суїциди).

Зустрічаються ресурси на допомогу викладачам недільних шкіл, вироби для дітей на уроках і вдома, християнські кліпарти, ілюстрації до біблійних уроків, малюнки для оформлення допомоги, стінгазет, а також веб-сторінок, символи в християнському мистецтві і архітектурі. На сайті "IsraelHolyLand" (сайт OrthodoxPhotos.com) пропонуються фотографії святих місць Палестини, Афона, різних монастирів і храмів, православних святинь, фотографії старців. На православних ресурсах користувачам онлайн-простору надаються відомості про кумранські знахідки, електронні версії книг Святого Письма, модулі до програми "Цитата з Біблії", словники,

богослужбові книги тощо.

Існують також сайти для педагогів, батьків та учнів (рубрики: історія, археологія, природознавство, карти, кліпарти тощо), портали для дітей і дорослих (теги: конкурси, сценарії, flash-гри, мультфільми, розмальовки, загадки, казки). Широко практикованою і часто впроваджуваною методикою на церковних сайтах, сайтах монастирів, православних експозицій є віртуальні тури і панорамні 3D-перегляди.

У православному Інтернеті пропонуються програми дистанційного навчання для ув'язнених, регентські, місіонерські, катехизаторські, співочі, регентські, золотошвейні курси, пропонується познайомитися з капеланською службою, роботою паломницьких центрів, військово-історичного театру, фото-відео-аудіо-галереї. У Всесвітній мережі Інтернет успішно функціонують православні дитячі сади, недільні школи і православні гімназії, християнські просвітницькі центри, єпархіальні богословські і катехизаторські курси, дитячі недільні школи і парафіяльні бібліотеки.

В контексті даної теми представляє інтерес програма релігійної освіти для дорослих, курси для дияконів, викладачів та усіх бажаючих з вивчення Закону Божого. Для певної категорії населення корисними можуть бути сайти духовно-музичних навчальних закладів, ноти для змішаного і однорідного хорів, схеми чинонаслідування і богослужбові тексти, історичні та теоретичні роботи, інформація про видання церковно-співочої і літургійної тематики, сайти регентських курсів, що включають посібники для регентів і співочих, нотні бібліотеки, релігійна література для душекорисного читання. Зустрічаються сайти шкіл візантійського співу, що включають дослідження, періодичні видання, рукописи, історію візантійської музики, відео-, аудіозаписи та ноти літургії і всеношної тощо. В онлайн-просторі пропонуються блоги, присвячені православній культурі, зокрема такі, що містять матеріали, адресовані читачам, регентам, псаломщикам, співочим церковних хорів, фотогалереї і фотоекскурсії.

Науковий інтерес можуть представляти навчальні посібники та радіопрोगрами для вивчення Святого Письма, біблійні дослідження і ресурси з вивчення Біблії для молоді і дорослих, електронні бібліотеки наукових праць з православної літургії, мультимедійні курси лекцій і патрологічна спадщина, курси дистанційного навчання основам православної віри і переклади святоотецьких текстів.

Доцільним може бути ознайомлення з ресурсами мережевих спільнот викладачів Закону Божого і порталами викладачів релігієзнавства, домашніми колекціями і відеотеками при храмах в допомогу катехізаторам і викладачам недільних шкіл, тим, хто щойно прийшов до віри, і тим, хто бажає краще зрозуміти православ'я.

Висновки. У Всесвітній мережі Інтернет численні ресурси присвячені висвітленню, прочитанню та тлумаченню таких понять, як Бог, світ, людина, самопізнання, віра батьків, Біблія, шлях розуміння, традиція, теорія і практика, християнська філософія, культура, сьогодення і майбутнє, творчість, життя і вічність. Кіберпростір надає доступ до великої і різноманітної інформації з православ'я для широкого кола користувачів, будучи путівником і помічником для всіх бажаючих познайомитися зі світом православної культури.

Можна констатувати, що за допомогою Глобального павутиння у релігійних організацій з'явилася можливість отримувати, розширювати і поглиблювати богословську освіту і релігійне просвітництво, впроваджувати онлайнові форми спілкування і роботи з парафіянами у процесі місіонерської та катехізаторської роботи, підвищувати тим самим статус теології в сучасному суспільстві.

Список використаних джерел

1. Степанова, К., 2007. Інтернет-пути богословия, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nsad.ru/articles/internet-puti-bogosloviya>.
2. Православные сайты детского служения, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pedagog.eparhia.ru/internet/>
3. Протоиерей Геннадий (Егоров), Меланина, Т., 2014 Богословие на расстоянии. Православное дистанционное образование - десять лет спустя, *Пресса о ПСТГУ*, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pstgu.ru/news/press/2014/09/15/55234/>

References

1. Stepanova, K., 2007. 'Internet-puti bogosloviya (Internet-ways of theology)', [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.nsad.ru/articles/internet-puti-bogosloviya>.
2. 'Pravoslavnyye sayty detskogo sluzheniya (Orthodox sites of children's ministry)' [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://pedagog.eparhia.ru/internet/>.
3. Protoiyerey Gennadiy (Yegorov), Melanina, T., 2014. 'Bogosloviye na rasstoyanii. Pravoslavnoye distantсионное obrazovaniye - desyat' let spustya (Theology is at a distance. Orthodox distance education - ten years later)', *Pressa o PSTGU*, [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://pstgu.ru/news/press/2014/09/15/55234/>.